

Materiały do poznania rozmieszczenia chrząszczy (Coleoptera) Zachodniej Polski. Część 23. Cerambycidae: Lamiinae.

Contributions to the knowledge the beetles distribution in Western Poland.
Part 23. Cerambycidae: Lamiinae.

Marek BUNALSKI¹, Szymon KONWERSKI², Marek PRZEWOŹNY³

¹ Katedra Entomologii i Ochrony Środowiska, Wydział Rolnictwa, Ogrodnictwa i Bioinżynierii UPP, ul. Dąbrowskiego 159, 60-594 Poznań; ORCID: 0000-0001-6969-7625, marek.bunalski@up.poznan.pl

² Muzeum Przyrodnicze, Wydział Biologii UAM, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 6, 61-614 Poznań; ORCID: 0000-0002-6438-8759, szymkonw@amu.edu.pl

³ Zakład Zoologii Systematycznej, Wydział Biologii UAM, ul. Uniwersytetu Poznańskiego, 61-614 Poznań; ORCID: 0000-0003-0376-4404, hygrotus@amu.edu.pl

ABSTRACT: The new chorological data concerning 31 species of the subfamily Lamiinae are presented. The provided data come from observations and field research conducted in Western Poland over the last few decades as well as from historical materials.

KEY WORDS: longhorn beetles, Poland, distribution, new records.

Wstęp

Stan poznania Lamiinae zachodniej Polski można określić jako zadawalający. Analizując dane katalogowe (BURAKOWSKI i in. 1990, 2000) łatwo jednak zauważyć, że obok terenów i obiektów dobrze zbadanych istnieją rozległe obszary, z których pochodzą tylko pojedyncze doniesienia. Ponieważ informacje zawarte w KFP pochodzą z XIX i XX wieku, literaturę dotyczącą rozmieszczenia Lamiinae w tej części kraju należy uzupełnić o publikacje, które ukazały się w minionym dwudziestolecu: ZIELIŃSKI 2001, 2002, 2003, 2004; RUTA i MELKE 2002, 2011; PRZEWOŹNY 2004, 2007, 2013; GUTOWSKI 2004, 2006; RENNER i MESSUTAT 2007, 2013; RUTA 2007, 2009a, 2009b; HILSZCZAŃSKI i PLEWA 2009; GUTOWSKI i in. 2010; HOFMAŃSKI i KARG 2011; PLEWA i in. 2011; KARPIŃSKI i in. 2011, 2014; SUKOVATA i in. 2012; HOFMAŃSKI i MAZEPA 2015; WALCZAK i in. 2015; MAZUR i in. 2016; RUTA i in. 2016; SZCZEPAŃSKI 2017; SZCZEPAŃSKI i in. 2017; MOKRZYCKI i in. 2018; ŻURAWLEW i MELKE 2018.

Cel i metody

Celem niniejszego opracowania jest uzupełnienie informacji dotyczących występowania przedstawicieli podrodziny Lamiinae w zachodniej części kraju. Nowe dane pochodzą z badań i obserwacji terenowych prowadzonych na przestrzeni ostatniego trzydziestolecia, które w kilku miejscach uzupełniono o niepublikowane wcześniej materiały historyczne. Informacje dotyczące biologii, ekologii oraz ogólnego rozmieszczenia gatunków w Polsce podano za „Katalogiem Fauny Polski” (BURAKOWSKI i in. 1990, 2000).

Dla wskazania źródeł informacji zawartych w pracy zastosowano następujące oznaczenia: [MB] – Marek BUNALSKI, [MP] – Marek PRZEWOŹNY, [SK] – Szymon KONWERSKI. O ile nie zaznaczono inaczej osoby te były również bezpośrednimi obserwatorami. W opracowaniu wykorzystano również materiały zebrane przez inne osoby, co oznaczono w tekście następującymi skrótami: A.P. – Anna PRANGE, A.S. – Artur SIENIUC, B.B.S. – Beata BOROWIAK-SOBKOWIAK, B.P. – Bartosz PRUDLAK, D.B. – Daria BAJERLEIN, E.B. – Edward BARANIAK, G.H.G – G. i H. GRZEGORZEWSKY, J.K. – Jacek KORDY, K.G. – Katarzyna GÓRZEŃSKA, L.B. – Lech BUCHHOLZ,

M.D. – Marek DZIARKOWSKI, M.K. – Maciej KAŻMIERCZAK, M.P. – Maciej PABISIAK, M.S. – M. SUJECKA, P.D. – Przemysław DEGÓRSKI, P.M. – Paweł MROWIŃSKI, P.S. – Paweł SIENKIEWICZ, P.T. – Paweł TRZCIŃSKI, R.L. – Rosław LEWANDOWSKI, R.M. – Robert MATUSIAK, S.T. – Sergiusz TOLL, T.R. – Tomasz RUTKOWSKI, T.Ż. – Tomasz ŻUK, U.W. – Urszula WALCZAK, W.C. – Wojciech CZAJCZYŃSKI, W.K. – Wojciech KUBASIK. Wszystkim wymienionym osobom składamy serdeczne podziękowania.

Pozostałe skróty oraz zakres geograficzny opracowania podano we wcześniejszych pracach z tego cyklu (BUNALSKI i in. 2019, 2020). Taksony wymieniono w porządku alfabetycznym, a ich nazewnictwo przyjęto za „Catalogue of Palaearctic Coleoptera” (LÖBL i SMETANA 2010). Podział zoogeograficzny przyjęto za „Katalogiem Fauny Polski” (BURAKOWSKI i in. 1990), a kwadraty UTM w obrębie regionów uporządkowano alfabetycznie.

Wyniki

Poniżej przedstawiono informacje dotyczące występowania w Zachodniej Polsce 31 gatunków kózkowatych z rodziny Lamiinae.

Acanthocinus aedilis (LINNAEUS, 1758)

Pojezierze Pomorskie: XA20 Biesowice, V 2003, 1 ex., leg. P.D. [SK]; XV47 Lipczynek ad Człuchów, V 2001, 1♂1♀, leg. G.H.G. [MP]; XV86 Rytel vic. ad Chojnice, 2 V 2016, 1♀ [MP].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD00 Kazimierz Biskupi, 1974, 1♂, leg. A.P. [MP]; WT19 Koryta ad Torzym, 14 VI 2014, 1♂, leśn. Koryta, oddz. 295 [MP]; XT92 Ostrów Wlkp., V 2011, 1♂, leg. T.Ż. [MP]; XU04 Obrzycko vic., 7 VI 1995, 1♂, leg. E.B. [SK]; XU04 rez. „Świetlista Dąbrowa” ad Obrzycko, 18 IV 2006, 1 ex., dąbrowa, na zwalonej sośnie [MB]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 20 IV 1996, 1♂1♀, 5 VI 1996, 2♂, 7-8 VI 1997, 1♀, 28 IV 2007, 1♂1♀, 5 V 2007, 1♀, 2 VI 2007, 2♂2♀, 5 IV 2009, 1♂, 14-17 IV 2009, 1♀, 22 IV 2013, 1♂, 26 IV 2013, 8♂1♀, 1 V 2013, 1♀, 11 V 2013, 6♂ – tereny leśne, na drewnie sosnowym [MB, MP]; XU22 Biedrusko vic., 3 V 2006, 3♂1♀, poligon wojskowy, „Las Artyleryjski”, na pniach sosen [SK]; XU32 Biedrusko vic., 27 IV 1998, 1♀, poligon wojskowy, na ścianie budynku [SK].

Gatunek związany rozwojowo z drewnem drzew iglastych. Znany z całego kraju poza obszarami górkimi. W zachodniej części kraju podawany z kilkudziesięciu stanowisk. W trakcie badań obserwowany wiosną, głównie na drewnie sosnowym.

Acanthocinus griseus (FABRICUS, 1793)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT29 Osowa Góra ad Mosina, 29 VI 1994, 1♀, Wielkopolski P.N., do światła, leg. E.B. [SK]; XT29 Komorniki ad Poznań, 19 VI 2002, 1♂, do światła, leg. W.K. [MB].

Gatunek związany rozwojowo z drewnem drzew iglastych. W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, choć częściej obserwowany w części wschodniej i środkowej. W zachodniej części kraju podawany z zaledwie kilku stanowisk. Dobrze reaguje na przynętę świetlną.

Agapanthia (Epopetes) villosoviridescens (DE GEER, 1775)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD02 Wilczyn, 28-29 VI 1997, 1 ex., leg. A.P. [MP]; WU30 Boryszyn ad Lubrza, 19-20 VI 2005, 1 ex., żwirownia za wsią [MB]; WU76 Mniszek ad Wieleń: 29 V 2006, 1 ex., 11 VI 2006, 1 ex., 13 VI 2007, 2 exx., 29 VI 2007, 2 exx. – wilgotna łąka, w żółte miski, leg. B.B.S. [MB]; XT19 Kraplewo ad Stęszew, 31 VII 2007, 1 ex., łąka, w żółte miski, leg. B.B.S. [MB]; XT29 Trzebaw ad Poznań, 23 VI 2005, 1 ex., skraj lasu, w czerpak, leg. P.T. [MB], idem, 26 VI 2006, 1 ex., zadrzewienia śródpolne; w czerpak, leg. P.T. [MB]; XT29 Wiry ad Poznań, 30 VI 2006, 1 ex., miedza śródpolna, w żółte miski, leg. B.B.S. [MB]; XT38 Rogalin ad Mosina, 30 V 1996, 4 exx., na pokrzywie [MB]; XU03 dolina Samy ad Sycyn Dolny: 31 V 2009, 1 ex., 8 V 2011, 1 ex. – łąki i zarośla nadrzeczne, na pokrzywie [MB]; XU03 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 5 V 2007, 1 ex., 23 VI 2012, 4 exx., 2 VIII 2012, 1 ex., 22 V 2014, 2 exx. – łąki i turzycowiska nad jeziorem, na pokrzywie [MB], idem, 2 VII 2014, 2 exx., brzezina nad jeziorem, na pokrzywie [MB]; XU04 Obrzycko vic., 7 VI 1994, 1 ex. [SK]; XU11 Sepno ad Rokietnica: 25 V 2007, 1 ex., 12 VI 2007, 1 ex., 2 VIII 2007, 1 ex. – wilgotna łąka, w żółte miski, leg. B.B.S. [MB]; XU11 Lusowo ad Poznań, 25 VI 1994, 1 ex., leg. SK [MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 7 VI 2007, 2 exx., 31 V 2008, 1 ex., 17 VI 2008, 1 ex. – droga leśna, na roślinności zielnej [MB], idem, 11 V 2014, 2 exx., nieużytki wzdłuż rowu śródpolnego, na pokrzywie [MB]; XU13 dolina Samicy ad Ruks-Młyn: 14 V 2011, 4 exx., 16 VI 2019, 2 exx. – łąki i zarośla nadrzeczne, na pokrzywie [MB]; XU13 dolina Warty ad Jaryszewo, 1 VI 2014, 1 ex., skarpa nadrzeczna, na pokrzywie [MB]; XU21 Złotkowo vic., 6 VI 1999, 1 ex., na murawie, leg. U.W. [SK]; XU23 Gołaszyn vic., 26 V 2008, 1 ex., rozlewiska nad Wartą, leg. P.S. [SK]; XU30 Poznań-Franowo, 7 VI 1997, 1 ex. [MP]; XU32 Biedrusko vic., 18 V 1998, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W.

[SK]; XU40 Tulce-Zadęby, V-VI 2011, 1 ex. [SK]; XU41 Uzarzewo ad Swarzędz, 2 exx., na pokrzywie [MB]; YT05 Brudzew, 25 VI 2011, 1 ex., tereny leśne, do światła, leg. M.P. [MB].

Sudety Zachodnie: WS35 Lubomierz, 13 VII 1997, 1 ex., wilgotna łąka, z *Cirsium* sp. [SK].

Gatunek związany rozwojowo z ostami (*Carduus* L.), ostrożeńcami (*Cirsium* MILL.) i pokrzywami (*Urtica* L.). W Polsce szeroko rozprzestrzeniony i często obserwowany. W zachodniej części kraju znany z kilkudziesięciu stanowisk. W trakcie badań obserwowany wiosną w różnych typach środowisk, głównie na roślinach żywicielskich larw. Odławiany był również w żółte miski oraz na przynętę świetlną.

Agapanthia (Smaragdula) intermedia

GANGLBAUER, 1884

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU30 Poznań-Rataje, 27 V 2008, 1 ex., oś. Czecha [MP]; XU32 Biedrusko vic., 18 V 1998, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W. [SK].

Gatunek związany rozwojowo ze świerzbicami (*Knautia* spp.) i nostrzykami (*Melilotus* spp.). W Polsce obserwowany rzadko, głównie w części południowej i środkowej. W zachodniej części kraju znany z kilkunastu stanowisk.

Anaesthetis testacea (FABRICUS, 1781)

Pojezierze Pomorskie: VU46 rez. „Bielinek” ad Cedynia, 3 VI 2017, 1 ex. [MP].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC28 Dąbrowice ad Koło, I 1990, 1 ex., ex cult., leg. W.K. [MB]; VU82 Słońsk, 19 VI 2013, 1 ex., Stacja Pomp 2, samolówka świetlna, leg. R.W. [MB]; WU72 Chalin ad Sieraków, 21 VI 2013, 1 ex., do światła [MP]; XT29 Komorniki ad Poznań: 19 VI 2002 (1 ex.), 12-20 VII 2010, 6 exx., 5 VI 2011, 1 ex., 21 V 2012, 1 ex. – samolówka świetlna, leg. W.K. [MB]; XT38 Rogalin ad Mosina: 18-21 VI 2006, 2 exx., 30 VI – 3 VII 2009, 4 exx., 4 VI 2011, 2 exx., 24 V 2014, 1 ex., 8 VI 2014, 5 exx., 5 VI 2015, 2 exx. [MP]; XU20 Poznań-Ogrody: 6 VI 2005, 1 ex., 29 VI 2011, 1 ex., 8 VI 2014, 4 exx., 4 VII 2018, 1♂ – ogród UPP, samolówka świetlna [MB].

Gatunek związany rozwojowo z obumierającymi gałęziami drzew i krzewów liściastych. W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, choć częściej obserwowany w części południowej i środkowej. W zachodniej części kraju znany z kilkudziesięciu stanowisk. Dobrze reaguje na przynętę świetlną.

Exocentrus adspersus MULSANT, 1846

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: WU72 Chalin ad Sieraków, 23 VI – 5 VII 2012, 1 ex., leg. E.B. [MP];

XT38 Rogalin ad Mosina: 13-21 VI 2006, 3 exx., 26 V 2009, 1 ex., 4 VI 2011, 1 ex., 25 V 2014, 1 ex., 8 VI 2014, 3 exx., 5 VI 2015, 1 ex., 9-13 VII 2016, 6 exx. [MP, MB].

Gatunek rozwija się głównie w zamierających, cieńszych gałęziach drzew liściastych. W Polsce prawdopodobnie szeroko rozprzestrzeniony, choć podawany głównie w części południowej i środkowej. W zachodniej części kraju znany z kilkunastu stanowisk. W trakcie badań obserwowany w środowiskach bogatych w stare drzewa, głównie dęby.

Exocentrus lusitanus (LINNAEUS, 1767)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC28 Kościelec ad Koło, VI-VII 1999, 1 ex., leg. R.M. [MP]; VT83 Jezioro Wysokie ad Brody, 4/5 VII 2011, 1 ex., OEPL, samolówka świetlna, leg. P.M. [SK]; WU72 Chalin ad Sieraków: 5 VI 2011, 1 ex., 16 VI 2011, 1 ex., 19 VI 2013, 1 ex., 21 VI 2013, 1 ex. – do światła [MP]; XT38 Rogalin ad Mosina, 13 VI 2006, 1 ex. [MP].

Gatunek związany rozwojowo z zamierającymi gałęziami lip (*Tilia* spp.). W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, choć podawany głównie w części południowej i środkowej. W zachodniej części kraju znany z kilkunastu stanowisk. W trakcie badań obserwowany w środowiskach bogatych w stare lipy oraz wieczorami przy świetle.

Exocentrus punctipennis

MULSANT et GUILLEBEAU, 1856

Pojezierze Pomorskie: VU46 rez. „Bielinek” ad Cedynia, 8 VIII 2007, 1 ex., punkt widokowy przy „Wąwozie Markocin”, do światła, leg. W.K. [MB]; VU63 Kaleńsko ad Kostrzyn: 26 VII 2016, 1 ex., 29 VI 2018, 1♂1♀, 27 VII 2018, 1♀ – tereny leśne, samolówka świetlna, leg. R.W. [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: VU60 Nowy Lubusz, 25/26 VII 2001, 1 ex., łąg, do światła [SK]; WU43 Krobielewko ad Skwierzyna, 8 VII 2011, 1♂, tereny leśne, samolówka świetlna, leg. W.K. [MB]; WU72 Chalin ad Sieraków: 5 VI 2011, 1 ex., 21 VI 2013, 1 ex. – do światła [MP]; XT29 Osowa Góra ad Mosina, 16 VII 1994, 1 ex., Wielkopolski P.N., do światła, leg. E.B. [SK]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 11 VIII 2015, 1 ex., tereny leśne, otrząśnięty z lipy [MB]; XU20 Poznań-Ogrody: 16 VI 2005, 1 ex., 29 VI 2006, 1 ex., 2 VII 2010, 1 ex., 17 VI 2011, 1 ex., 29 VI 2011, 2 exx., 25 VIII 2013, 1♂1♀ – ogród UPP, samolówka świetlna [MB].

Gatunek związany rozwojowo z zamierającymi gałęziami wiązów (*Ulmus* spp.). W Polsce rozprzestrzeniony głównie w części wschodniej i południowej. W zachodniej części kraju znany z kilkunastu

stanowisk. W trakcie badań odławiany głównie na przynętę świetlną.

Lamia textor (LINNAEUS, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT38 Krajkowo ad Mosina, 1 IX 2008, 1 ex., „Wyspa Krajkowska”, brzeg Warty, w pułapkę ziemną, leg. P.S. [SK]; XT39 Wiórek ad Poznań, 30 VII 2006, 1 ex., ciepły stok przy lesie, w pułapkę ziemną, leg. B.P. [MB]; XT39 Kątnik ad Łęczycza: 5 V 2009, 1 ex., 3 VI 2011, 1 ex. [SK]; XU22 Gołęczewo vic.: 7 V 2000, 1 ex., 15 VI 2000, 1 ex. – poligon wojskowy, „Góra Napoleona” [SK]; XU22 Biedrusko vic., 24 V 2006, 1 ex., poligon wojskowy, „Las Artyleryjski”, leg. D.B. [SK]; XU32 Biedrusko vic., 27 IV 1998, 1 ex., poligon wojskowy, na piaszczystej drodze, leg. U.W. [SK].

Gatunek związany rozwojowo głównie z wierzbanami (*Salix* spp.). W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, choć podawany stosunkowo rzadko, głównie z części wschodniej i środkowej. W zachodniej Polsce znany z zaledwie kilku stanowisk. W trakcie badań obserwowany głównie na stanowiskach piaszczystych i ciepłych w sąsiedztwie roślin żywicielskich.

Menesia bipunctata (ZUBKOV, 1829)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CC57 Dąbie ad Koło, 1 2001, 2 exx., leg. R.M. [MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 8 VI 2012, 1 ex., obrzeże olsu nad jeziorem, otrząsanie drzew i krzewów [MB], idem, 5 VI 2015, 1 ex., wysychający ols śródleśny, w czerpak [MB]; XU20 Poznań-Ogrody, 11 VI 2010, 1 ex., ogród botaniczny UAM, w żółte miski, leg. P.T. [MB]; XU73 Mielno ad Gniezno, 19 VI 2007, 1 ex. [MP].

Gatunek związany rozwojowo z kruszyną pospolitą (*Frangula alnus* MILL.), choć wymieniany również z innych drzew liściastych. W Polsce obserwowany rzadko, częściej w pasie południowym i środkowym. W zachodniej części kraju znany z zaledwie kilku stanowisk. W trakcie badań obserwowany głównie w zakrzewieniach.

Monochamus galloprovincialis (OLIVIER, 1800)

Pojezierze Pomorskie: XV47 Żoła ad Stara Brda, 4-7 VIII 1997, 1♂1♀ [MP].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: WU12 Rogi ad Lubniewice, 20 IX 2006, 1♀, parking leśny [MB]; WU80 Lipka Wielka ad Nowy Tomyśl, VII 2012, 1 ex., leg. M.S. [SK]; XT38 Rogalin ad Mosina, 12 VIII 2007, 1♂ [MB]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 17 VIII 1996, 1♀, polana leśna, do światła [MB], idem: 10 VIII 2008, 1♀, 9 VII 2011, 1♂2♀ – poręba, na drewnie sosnowym [MB].

Gatunek związany rozwojowo z sosną (*Pinus* L.), rzadziej ze świerkiem (*Picea* DIETR.) i modrzewiem (*Larix* MILL.). Znany niemal z całego kraju poza wyższymi położeniami górskimi. W zachodniej Polsce znany z nielicznych stanowisk. W trakcie badań obserwowany w drzewostanach sosnowych i mieszanych.

Monochamus sutor (LINNAEUS, 1758)

Pojezierze Pomorskie: XV47 Żoła ad Stara Brda, 11 VIII 1997, 1♂ [MP].

Gatunek związany rozwojowo ze świerkiem (*Picea* A. DIETR.), choć podawany również z innych drzew iglastych. W Polsce podawany głównie z części południowo-wschodniej. W zachodniej części kraju znany z pojedynczych stanowisk na Pobrzeżu Bałtyku i w Sudetach Wschodnich. Przedstawiony materiał badawczy potwierdza jego rozmieszczenie.

Oberea (Amaurostoma) erythrocephala
(SCHRANK, 1776)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU03 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 12-14 VII 2009, 1♀, 10 VI 2012, 6 exx., 19 VI 2012, 3 exx., 30 VI 2012, 1 ex., 21 VI 2013, 4 exx. – suche nieużytki przyleśne, w czerpak [MB]; idem: 21 VI 2013, 4 exx., 4 VII 2013, 1 ex., 7 VI 2014, 2 exx. – suche nieużytki przyleśne, w czerpak [MB]; XU22 Gołęczewo vic., 15 VI 2000, 1 ex., poligon wojskowy, „Góra Napoleona”, murawa psammofilna [SK]; XU31 Radojewo vic., 15 VI 2000, 1 ex., poligon wojskowy [SK]; XU31 Poznań-Umultowo, 30 V 2008, 1 ex., otoczenie Collegium Biologicum UAM [SK]; XU32 Biedrusko vic., 27 V 1998, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W. [SK]; XU43 Skoki, 15 VI 2006, 2 exx. [MP]; XU43 Rejewiec ad Skoki, 16 VI 2006, 2 exx. [MP].

Gatunek związany rozwojowo z wilczomleciami (*Euphorbia* L.). Jego rozmieszczenie w Polsce jest nadal niedostatecznie poznane, choć częściej podawany jest z pasa południowego i środkowego. W zachodniej części kraju znany jest z kilkunastu rozrzucanych stanowisk. W trakcie badań obserwowany na stanowiskach odkrytych i ciepłych z dużym udziałem wilczomlecza sosnki (*Euphorbia cyparissias* L.).

Oberea (Amaurostoma) euphorbiae (GERMAR, 1813)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT38 rez. „Krajkowo” ad Mosina, 20 VI 2007, 3 exx., na *Euphorbia palustris* L. [MP, MB].

Gatunek związany rozwojowo ze wilczomlecem błotnym (*Euphorbia palustris* L.). Doniesienia o występowaniu w Wielkopolsce (SZULCZEWSKI 1922, HORION 1974) były kwestionowane przez

twórców KFP (BURAKOWSKI i in. 1990). Z obszaru Wielkopolski podany współcześnie pod nazwą *Oberea histrionis* PIC (HOFMAŃSKI i MAZEPA 2015). Zaprezentowany materiał potwierdza jego występowanie w zbiorowiskach obfitujących w rośliny żywicielskie.

Oberea (Oberea) linearis (LINNAEUS, 1760)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU03 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 8 VI 2012, 1 ex., las i zarośla nad jeziorem Sycyńskim, otrząsanie drzew i krzewów [MB].

Gatunek związany rozwojowo z leszczyną zwyczajną (*Corylus avellana* L.), ale wymieniany również z innych gatunków drzew liściastych (graby, olchy, wiązy). W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, choć podawany głównie z pasa południowego i środkowego. W zachodniej części kraju stwierdzony na kilkunastu rozrzuconych stanowiskach.

Oberea (Oberea) oculata (LINNAEUS, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD01 Wilczyn ad Konin, 25 VII 1998, 1 ex., leg. A.P. [MP]; WT08 Drzewce, 2 VII 2001, 1 ex., torfowisk niskie [SK]; XU11 Lusowo, 5 VI 1995, 1 ex. [SK]; XU31 Poznań-Umultowo, 29 VI 2013, 1 ex., otoczenie Collegium Biologicum UAM, na *Salix* sp. [SK]; XU73 Mielno ad Gniezno, 24 VI 2007, 1 ex. [MP].

Gatunek związany rozwojowo z wierzbą (*Salix* L.). Rozprzestrzeniony na obszarze całego kraju, choć częściej wykazywany w części środkowej i wschodniej. W zachodniej Polsce podany z kilkunastu stanowisk. W trakcie badań obserwowany w zbiorowiskach z udziałem wierzby.

Oberea (Oberea) pupillata GYLLENHAL, 1817

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU20 Poznań-Ogrody, 31 V 2011, 1 ex., ogród UPP, samołowka świetlna [MB].

Gatunek związany rozwojowo z wiciokrzewem (*Lonicera* L.). W Polsce obserwowany sporadycznie, głównie w części południowej i północno-wschodniej. Do tej pory nie podawany z północno-zachodniej części kraju. Jedyne okaz z terenu Poznania pochodzi ze stanowiska graniczącego z ogrodem botanicznym, gdzie znajdują się kolekcja wiciokrzewów, będących roślinami żywicielskimi larw.

Phytoecia (Opsilia) coeruleascens (SCOPOLI, 1763)

Pojezierze Pomorskie: CD09 Bydgoszcz, 8 VI 2014, 1 ex., Park Akademicki, w czerpak, leg. T.R. [SK].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT29 Mosina, 22 V 2015, 1 ex., ogródki działkowe, leg. T.R. [SK]; XU03 dolina Samy ad Kobylniki, 3 VI 2015, 1 ex., suche łąki, w czerpak [MB]; XU21 Złotkowo vic., 6 VI 1999, 1 ex., poligon wojskowy, na murawie, leg. U.W. [SK]; XU30 Poznań-Miłostowo, 3 VII 2001, 1 ex., na kwiatach *Echium vulgare* [MB]; XU30 Poznań-Malta, 22 V 2007, 2 exx., na *Anchusa officinalis*, leg. MP [MB]; XU31 Poznań-Umultowo, 12 VI 2010, 1 ex., otoczenie Collegium Biologicum UAM [SK], idem, 16 VI 2015, 1 ex., kampus UAM [MP]; XU32 Biedrusko vic., 14 V 2000, 3 exx., poligon wojskowy, przy „Drodze Maniewskiej”, leg. U.W. [SK]; XU43 Skoki, 20 V 2007, 1 ex. [MP].

Gatunek związany rozwojowo z roślinami z rodziny ogórecznikowatych (*Boraginaceae*). Obserwowany sporadycznie na obszarze całego kraju. W zachodniej Polsce podany z kilku stanowisk zlokalizowanych w jej części południowej i środkowej. W trakcie badań obserwowany pojedynczo w zbiorowiskach otwartych z udziałem roślin żywicielskich.

Phytoecia (Phytoecia) nigricornis (FABRICIUS, 1783)

Sudety Zachodnie: WS35 Miłęcice vic.: 12 VII 1994, 1 ex., 4 VI 1999, 1 ex. – nieczynna piaskownia, na roślinności zielnej [SK].

Gatunek związany rozwojowo z roślinami należącymi do rodziny astrowatych (*Asteraceae*). Podawany z rozproszonych stanowisk zlokalizowanych głównie w południowej i środkowej części kraju. W Polsce zachodniej obserwowany na zaledwie kilku stanowiskach zlokalizowanych w części południowej.

Phytoecia (Phytoecia) pustulata (SCHRANK, 1776)

Pojezierze Pomorskie: CE20 Chełmno n/Wisłą, 11 VI 2006, 1 ex., „Zamkowa Góra” [MP].

Gatunek związany rozwojowo z roślinami z rodziny astrowatych (*Asteraceae*). W Polsce znany głównie ze stanowisk zlokalizowanych wzdłuż doliny Wisły. W zachodniej części kraju notowany na kilku stanowiskach usytuowanych wzdłuż doliny Odry i jej dopływów.

Phytoecia (Phytoecia) virgula (CHARPENTIER, 1825)

Pobrzeże Bałtyku: XA15 Ustka, 5-6 V 2015, 1 ex., plaża zachodnia, na wydmie, leg. T.R. [SK].

Pojezierze Pomorskie: VU46 rez. „Bielinek” ad Cedynia, 3 VI 2017, 1 ex., skarpa i las na skłonach wąwozów, w czerpak [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD40 Korzecznik ad Brdów: 12 V 2001, 1 ex., 15 V 2002, 1 ex., leg. M.K. [MP]; XU21 Poznań-Wola, 10 VII 2017, 1 ex., stacja kolejowa, w locie [MB]; XU22 Gołęczewo

vic., 30 IV 2000, 1 ex., poligon wojskowy, „Góra Napoleona”, murawa psammofilna [SK]; XU23 Oborniki vic., 12 V 2016, 1 ex., „Wzgórza Bogdanowskie”, suche nieużytki, w czepak [MB].

Gatunek związany rozwojowo z bylinami z rodzajów: krwawnik (*Achillea* L.), bylica (*Artemisia* L.), marchew (*Daucus* L.), wrotycz (*Tanacetum* L.) i szalwia (*Salvia* L.). Szeroko rozprzestrzeniony na obszarze całego kraju, choć częściej obserwowany w części środkowej i wschodniej. W Polsce Zachodniej notowany na kilkunastu stanowiskach, głównie w części środkowej. W trakcie badań obserwowany w różnych typach środowisk, głównie o charakterze murawowym.

Pogonocherus (Pityphilus) decoratus
FAIRMAIRE, 1855

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: BD99 Bydgoszcz, 19 V 1932, 1 ex., leg. S.T. [MB]; CD09 Bydgoszcz-Bocianowo, 15 IX 1929, 1 ex., leg. S.T. [MB]; XT29 Wielkopolski P.N., 30 X 1998, 1 ex., OOS Nadwarciański Bór Sosnowy, leg. U.W. [SK]; XU03 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 18 IX 2015, 1 ex., las i zarośla nad jez. Sycyńskim, otrząsanie drzew i krzewów [MB]; XU30 Poznań-Rataje, 17 IX 2003, 1 ex., oś. Czecha [MP]; XU22 Biedrusko vic., IV 2006, 1 ex., poligon wojskowy, „Las Artyleryjski”, w grądzie [SK].

Gatunek związany rozwojowo z drzewami iglastymi, głównie sosnami (*Pinus* L.) i świerkami (*Picea* DIETR.). W Polsce jest szeroko rozprzestrzeniony, choć częściej obserwowany w pasie południowym i środkowym. W zachodniej Polsce notowany na kilkadziesiąt stanowiskach. W trakcie badań obserwowany w różnych typach lasu z udziałem sosny, przy czym materiały z Bydgoszczy mają charakter historyczny.

Pogonocherus (Pityphilus) fasciculatus
(DE GEER, 1775)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD09 Bydgoszcz-Bocianowo, 8 IX 1929, 1♀, leg. S.T. [MB]; XU04 Stobnica ad Obrzycko, 1VI 2001, 1 ex. [MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 6 V 2006, 1♂, 14-17 IV 2009, 1♂, 9 IV 2011, 1♂, 26 IV 2013, 2♂ – tereny leśne, na drewnie sosnowym [MB]; XU13 leśn. Niemieczkowo ad Szamotuły, 7 V 2016, 1♀, z runa i podszytu, w czepak [MB]; XU22 Gołęczewo vic., 16 VI 2000, 1 ex., poligon wojskowy, „Góra Napoleona”, piaszczysko [SK]; XU23 Gołaszyn vic., 18 VII 1999, 1 ex., starorzecze Warty, na starej kłodzie sosnowej [SK].

Gatunek związany rozwojowo z drzewami iglastymi. Szeroko rozprzestrzeniony na obszarze Polski,

gdzie należy do najczęściej obserwowanych przedstawicieli swojego rodzaju. W zachodniej części kraju znany z kilkadziesiąt stanowisk. W analizowanym materiale niezbyt liczny, obserwowany głównie na drewnie sosnowym.

Pogonocherus (Pogonocherus) hispidulus
(PILLER et MITTERPACHER, 1783)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 22 V 2014, 1 ex., 12 VII 2015, 1 ex. – tereny leśne, z runa i podszytu [MB]; XU20 Poznań-Ogrody, 10 IV 2000, 1 ex., ogród UPP, samolówka świetlna [MB].

Oligofag związany rozwojowo z drzewami i krzewami liściastymi. Podawany z rozproszonych stanowisk na obszarze całego kraju. W zachodniej Polsce notowany na kilkadziesiąt stanowiskach. W trakcie badań stwierdzony na dwóch stanowiskach z dużym udziałem krzewów liściastych.

Pogonocherus (Pogonocherus) hispidus
(LINNAEUS, 1758)

Pojezierze Pomorskie: VU46 rez. „Bielinek” ad Cedynia, 3 VI 2017, 1 ex., skarpa i las na skłonach wąwozów, w czepak [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XT62 Zduny ad Krotoszyn, 8 IX 2013, 1 ex., leg. J.K. [MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 13 X 2007, 1♂, 8 VI 2012, 1♂, 5-9 V 2013, 4 exx., 4 VII 2013, 1 ex., 22 V 2014, 2 exx., 5 VI 2015, 2 exx., 14 VIII 2015, 1 ex., 18 IX 2015, 2 exx., 7 V 2016, 2 exx. – tereny leśne, otrząsanie drzew i krzewów [MB]; XU13 leśn. Niemieczkowo ad Szamotuły, 7 V 2016, 2 exx., czepakiem z runa i podszytu [MB]; XU29 Puszczykowo ad Mosina, 15 VI 1991, 1♂, tereny leśne, w czepak, leg. L.B. [MB]; XU31 Radojewo, 19 III – 1 IV 2000, 1 ex., park podworski, zespół *Viola odoratae-Ulmetum*, w pułapkę ziemną, leg. T.R. [SK]; XU32 Biedrusko vic., 11 XI 1997, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W. [SK].

Gatunek związany rozwojowo z drzewami i krzewami liściastymi. W Polsce podawany z licznych rozproszonych stanowisk. W zachodniej części kraju znany z kilkadziesiąt stanowisk. W trakcie badań obserwowany w zbiorowiskach leśnych i parkowych znacznie częściej niż poprzedni gatunek.

Saperda (Compsidia) populnea (LINNAEUS, 1758)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU21 Złotkowo vic., 6 VI 1999, 1 ex., poligon wojskowy, murawa, leg. U.W. [SK]; XU31 Radojewo vic., 11 V 1998, 1 ex., poligon wojskowy, poręba, na *Corylus avellana* [SK]; XU42 Zielonka ad Murowana Goślina, 27 V 1976, 1 ex., tereny leśne, w czepak, leg. L.B. [MB].

Gatunek związany rozwojowo z topolą osiką (*Populus tremula* L.), choć jako rośliny pokarmowe wymieniane są również wierzby (*Salix* spp.). W Polsce szeroko rozprzestrzeniony, najczęściej podawany z części centralnej i wschodniej. W zachodniej Polsce stwierdzony na kilkudziesięciu stanowiskach. W trakcie badań obserwowany pojedynczo w różnych typach środowisk.

Saperda (Lopezcolonia) perforata (PALLAS, 1773)

Pojezierze Pomorskie: WV92 leśn. Kłomino, 30 VII 2008, 2 exx., do światła, leg. P.T. [MB]; XV02 Borne Sulinowo ad Kłomino: 15-17 VII 2009, 1 ex., 21-23 VIII 2009, 1 ex. – tereny leśne, do światła, leg. W.K. & R.L. [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: WU72 Chalin ad Sieraków, 23 VI – 5 VII 2012, 1 ex., leg. E.B. [MP], idem, 3 VII 2012, 1 ex., do światła [MP]; XT29 Trzebaw ad Poznań, 12 VII 2006, 1 ex., skraj lasu, w żółte miski, leg. P.T. [MB]; XT29 Wiry ad Poznań, 30 V 2007, 1 ex., skraj lasu, w żółte miski, leg. B.B.S. [MB]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 5 III 2008, 1 ex., cult. ex pupa 23 II 2008, spod kory martwego grabu [MB], idem, 26-31 V 2008, 1 ex., tereny leśne, w czerpak [MB]; XU22 Chłudowo vic., 4 VI 2000, 3 exx., do światła, leg. U.W. [SK]; XU32 Biedrusko vic., 11 VI 2000, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W. [MP].

Gatunek związany rozwojowo głównie z topolą osiką (*Populus tremula* L.). Podawany z obszaru całego kraju, choć częściej obserwowany w części środkowej i wschodniej. W zachodniej Polsce notowany na kilkunastu stanowiskach. W analizowanym materiale nierzadki, co wskazuje na jego szersze rozmieszczenie w tej części kraju.

Saperda (Lopezcolonia) punctata (LINNAEUS, 1767)

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: XU30 Poznań-Wilda, 27 VII 2020, 1 ex., wieczorem na tarasie domu, leg. K.G. [MB].

Gatunek związany rozwojowo z wiązami (*Ulmus* L.). W Polsce bardzo rzadko obserwowany i podawany z nielicznych stanowisk. W zachodniej części kraju znany do tej pory tylko z kilku stanowisk. Powyższe doniesienie opiera się na dokumentacji fotograficznej wykonanej przez postronnego obserwatora i potwierdza wcześniejsze informacje o występowaniu tego gatunku na terenie Poznania (GUTOWSKI 2004).

Saperda (Lopezcolonia) scalaris (LINNAEUS, 1758)

Pobrzeże Bałtyku: VV56 Karsibór ad Nowe Warpno, 21 VI 2012, 1 ex., tereny leśne, samolówka świetlna, leg. R.W. [MB].

Pojezierze Pomorskie: VU63 Kaleńsko ad Kosztrzyn, 25 V 2012, 1 ex., tereny leśne, samolówka świetlna, leg. R.W. [MB]; VV72 Szczecin-Bukowo, 29 V 2019, 1 ex., wieczorem, na tarasie domu, leg. M. D. [MB]; XV02 Borne Sulinowo ad Kłomino, 4-26 VII 2012, 1 ex., tereny leśne, do światła, leg. R.L. [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: WT08 Drzewce, 24/25 VII 2001, 1 ex., torfowisko niskie, do światła [SK]; WU43 Krobielewko ad Skwierzyna, 5-8 VI 2011, 2 exx., tereny leśne, samolówka świetlna, leg. R.W. [MB]; WU72 Chalin ad Sieraków, 5 VI 2011, 1 ex., do światła [MP]; XT19 Dębno ad Stęszew, 10 V 2002, 1 ex., samolówka świetlna, leg. W.K. [MB]; XT29 Jezioro vic., 10 VI 2013, 1 ex., Wielkopolski P.N. [SK]; XT48 Wielkopolski P.N., 2 IX 2005, 1 ex., OOS „Świetlista Dąbrowa na Wysoczyźnie”, pułapka ziemna, leg. P.S. [SK]; XT54 leśn. Międzyborze ad Pogorzela, 11 V 2007, 1 ex., cult. ex larva (20 XI 2006), dąbrowa, oddz. 244h [MB]; XT78 rez. „Czeszewski Las” ad Czeszewo, 25 V 2006, 2 exx. [MP]; XU03 dolina Samy ad Sycyn Dolny, 10 V 2009, 3 exx., łąki i zarośla nadrzeczne, w czerpak [MB]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 19 VI 1993, 1 ex., polana leśna, na drewnie dębowym [MB]; XU13 dolina Warty ad Sycyn Dolny, 4 VI 2010, 1 ex., skarpa nadrzeczna, na krzewach [MB]; XU31 Poznań-Umultowo, 26 V 2017, 1 ex., otoczenie Collegium Biologicum UAM [SK]; XU32 Biedrusko vic., 17 VI 1999, 1 ex., poligon wojskowy, leg. U.W. [SK].

Gatunek związany rozwojowo z drzewami liściastymi. W Polsce rozprzestrzeniony, szczególnie w części środkowej i wschodniej. W zachodniej części kraju znany z kilkunastu stanowisk. W analizowanym materiale był najczęściej obserwowanym przedstawicielem swojego rodzaju, co wskazuje na jego szersze rozmieszczenie w tej części kraju. Występował w różnych typach środowisk i dobrze reagował na przynętę świetlną.

Saperda (Saperda) carcharis (LINNAEUS, 1758)

Pojezierze Pomorskie: WV92 Kłomino, 15 VIII 2007, 2 exx., do światła, leg. R.L. [MB].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: CD09 Konin, 1 ex., leg. A.P. [MP]; WT21 Żagań vic., 26 VIII 2011, 1♂1♀, poligon wojskowy, do światła [MB]; XT39 Rogalin ad Mosina, 5 VI 200, 1 ex. leg. W.C. [MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły, 3 VIII 2007, 1 ex., polana leśna, w locie [MB], idem, 17 VI 2009, 1 ex., cult. ex pupa 2 VI 2009, odrosty osikowe [MB]; XU20 Poznań-Ogrody, 19-22 X 2012, 1 ex., ogród UPP, samolówka świetlna [MB].

Sudety Zachodnie: WS35 Lubomierz, IX 2007, 1 ex., leg. A.S. [SK].

Gatunek związany rozwojowo z topolą osiką (*Populus tremula* L.), wymieniany jednak również z kilku innych gatunków drzew liściastych. Rozprzestrzeniony na obszarze całego kraju, choć częściej obserwowany w części środkowej i wschodniej. W zachodniej Polsce podawany z nielicznych stanowisk. Zaprezentowany powyżej materiał wskazuje na jego szersze rozmieszczenie w tej części kraju.

Tetrops praeustus (LINNAEUS, 1758)

Pojezierze Pomorskie: CE20 rez. „Zbocza Pułtowskie” ad Chełmno, 11 VI 2006, 1 ex. [MP]; CE21 Chełmno n/Wisłą, 9-10 VI 2006, 2 exx. [MP].

Nizina Wielkopolsko-Kujawska: WT85 Olejnica ad Przemęt, 8 VI 2010, 1 ex., do światła [MP]; XT29 Jezioro vic., 13 V 2009, 1 ex., Wielkopolski P.N. [SK]; XT38 Rogalin ad Mosina: 26 V 2008, 1 ex., 22 V 2012, 1 ex. [MP]; XT48 Wielkopolski P.N., OOŚ „Świetlista Dąbrowa na Wysoczyźnie”, 17 VI 2005, 1 ex., w żółte miski, leg. P.T. [SK]; XU03 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 18 V 2013, 3 exx., 2 VII 2014, 1 ex. – las i zarośla nad jeziorem, z drzew i krzewów [MB]; XU04 Obrzycko vic.: 5-10 VI 2000, 1 ex., 5 VI 2001, 1 ex. [SK]; XU11 Lusowo ad Poznań, 20 V 1996, 3 exx. [SK, MP]; XU13 Sycyn Dolny ad Szamotuły: 24 V 1994, 1 ex., 17 VIII 1996, 2 exx., 20 V 2007, 1 ex., 6 V 2008, 1 ex., 31 V 2008, 1 ex., 7 VI 2008, 1 ex., 21 V 2012, 4 exx., 8 VI 2012, 1 ex., 17 VI 201, 1 ex., 4 VII 2013, 1 ex., 22-24 V 2014, 3 exx., 1 VI 2014, 1 ex., 5 VI 2015, 1 ex. – tereny leśne, z runa i podszytu [MB], idem, 20 IV 2003, 7 exx., sad przydomowy, na liściach jabłoni [MB], idem, 5 V 2004, 5 exx., ogród przydomowy, na grabie [MB]; XU20 Poznań-Ogrody, 10 V 2011, 1 ex., ogród UPP, samolówka świetlna [MB]; XU23 Oborniki: 6-12 V 2016, 2 exx., 28 IV 2018, 1 ex. – „Wzgórza Bogdanowskie”, otrząsanie głogów [MB]; XU24 Ludomy ad Oborniki, 11 V 2009, 1 ex., w borze sosnowym [SK]; XU30 Poznań-Śródmieście, 8 V 2003, 1 ex., al. Niepodległości [MP]; XU30 Poznań-Malta, 14 VI 2004, 1 ex., w pułapce lepowej na sośnie [SK]; XU30 Poznań-Antoninek, 20 V 2012, 1 ex. [SK]; XU30/31 Poznań-Winogrady, 17 V 2003, 1 ex., Park Cytadela [SK]; XU31 Czerwonak vic., 9 V 1975, 1 ex., Dziewicza Góra, las, w czerpak, leg. L.B. [MB]; XU31 Radojewo vic., 13 V 2001, 1 ex., poligon wojskowy, murawa kserotermiczna [SK]; XU31 Poznań-Umultowo, 14 V 2014, 1 ex., otoczenie Collegium Biologicum UAM [SK]; XU32 Biedrusko vic., 30 V 2003, 1 ex., poligon wojskowy, zbiorowisko *Pruno-Crataegetum* [SK]; XU53 Jabłkowo ad Skoki, 20 V 2007, 2 exx. [MP].

Gatunek rozwijający się na różnych drzewach i krzewach liściastych. W Polsce szeroko rozprzestrzeniony od nizin aż po niższe partie górskie. W zachodniej części kraju znany z kilkudziesięciu rozrzuconych stanowisk. W trakcie badań obserwowany w różnych typach środowisk.

Podsumowanie

Spośród 31 przedstawicieli podrodziny Lamiinae zaprezentowanych w powyższym opracowaniu większość stanowią gatunki szeroko rozprzestrzenione w Polsce, choć nierzadko o niedostatecznie poznanym rozmieszczeniu. Na szczególną uwagę zasługują obserwacje dotyczące trzech gatunków: *Oberea euphorbiae* (GERM.), *Oberea pupillata* GYLL. i *Saperda punctata* (L.).

Doniesienia o występowaniu *Oberea euphorbiae* (GERM.) w Wielkopolsce były kwestionowane przez niektórych autorów (BURAKOWSKI i in. 1990). Zaprezentowany materiał potwierdza utrzymywanie się tego gatunku w dolinie Warty, w zbiorowiskach z wilczomleczem błotnym (*Euphorbia palustris* L.), na którym się rozwija.

Oberea pupillata GYLL. jest obserwowana rzadko i to głównie w południowej części Polski. Jedyny okaz pochodzący z Poznania odłowiono na przynętę świetlną na stanowisku graniczącym z ogrodem botanicznym, gdzie znajduje się bogata kolekcja wiciokrzewów, będących roślinami żywicielskimi larw tego gatunku.

Saperda punctata (L.) została wykazana na podstawie dokumentacji fotograficznej wykonanej przez postronnego obserwatora. Obserwacja ta potwierdza wcześniejsze doniesienia o występowaniu *Saperda punctata* na terenie Poznania (GUTOWSKI 2004).

SUMMARY

Out of 31 representatives of the subfamily Lamiinae presented in the above research, the majority constitutes species widely spread in Poland, though often of not sufficiently studied distribution. Particular attention deserve the observations of three species: *Oberea euphorbiae* (GERM.), *Oberea pupillata* GYLL. and *Saperda punctata* (L.).

Reports on the occurrence of *Oberea euphorbiae* (GERM.) from Greater Poland were questioned by subsequent authors (BURAKOWSKI & all. 1990). The above-presented materials confirm its presence in the Warta valley in riparian communities with *Euphorbia palustris* L., on which it expands.

Oberea pupillata GYLL. is reported rarely and mainly from the southern part of Poland. The only specimen coming from Poznań (NW Poland) was caught with the use of light trap. Its locality was adjacent to a botanical garden, where a rich collection of species from the genus *Lonicera* can be found – species being larval host plants.

Saperda punctata (L.) was reported on the basis of photographic documentation performed by an outside observer. This observation confirms the earlier reports of the occurrence of *Saperda punctata* in Poznań (GUTOWSKI 2004).

PIŚMIENNICTWO

- BUNALSKI M., KONWERSKI SZ., PRZEWOŹNY M., RUTA R., WAŚALA R., 2019: Materiały do poznania rozmieszczenia chrząszczy (Coleoptera) Zachodniej Polski. Część 19. Tenebrionidae: Alleculinae. Wiadomości Entomologiczne, **38** (3): 167-180.
- BUNALSKI M., KONWERSKI SZ., PRZEWOŹNY M., 2020: Materiały do poznania rozmieszczenia chrząszczy (Coleoptera) Zachodniej Polski. Część 22. Cerambycidae: Cerambycinae. Wiadomości Entomologiczne, **39** (2): 13-22.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 1990: Cerambycidae i Bruchidae. Katalog Fauny Polski, XXIII, **15**: 1-311.
- BURAKOWSKI B., MROCZKOWSKI M., STEFAŃSKA J. 2000: Uzupełnienia tomów 2-21. Katalog Fauny Polski, XXIII, **22**: 1-252.
- GUTOWSKI J.M. 2004: *Saperda punctata* (LINNAEUS, 1767) Rzemlik kropkowany. (ss. 153-154) [W:] Z. GŁOWACIŃSKI, J. NOWACKI (red.): Polska czerwona księga zwierząt. Bezkręgowce. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Akademia Rolnicza im. A. Cieszkowskiego, Kraków – Poznań. 448 ss.
- GUTOWSKI J.M. 2006: Chrząszcze kózkowate i bogatkowate (Coleoptera: Cerambycidae, Buprestidae) rezerwatu leśno-stepowego „Bielinek” nad Odrą oraz jego okolic. Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody, **25** (1): 31-64.
- GUTOWSKI J.M., HILSZCZAŃSKI J., KUBISZ D., KURZAWA J., MIŁKOWSKI M., MOKRZYCKI T., PLEWA R., PRZEWOŹNY M., WELNICKI M. 2010: Distribution and host plants of *Leiopus nebulosus* (L.) and *L. linnei* WALLIN, NYLANDER et KVAMME (Coleoptera: Cerambycidae) in Poland and neighbouring countries. Polish Journal of Entomology, **79**: 271-282.
- HILSZCZAŃSKI J., PLEWA R. 2009: Kózkowate (Coleoptera, Cerambycidae) koron drzew w dąbrowach krotoszyńskich na podstawie odłowów do pułapek Moericke’go. Leśne Prace Badawcze, **70** (4): 395-401.
- HOFMAŃSKI D., KARG J. 2011: Różnorodność fauny kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) w Parku Krajobrazowym im. Gen. D. Chłapowskiego. Biuletyn Parków Krajobrazowych Wielkopolski, **17** (19): 20-26.
- HOFMAŃSKI D., MAZEPA J. 2015: Stanowiska dłużyńki *Oberea (Amaurostoma) histrionis* Pic 1917 (Coleoptera, Cerambycidae) w Polsce. Biuletyn Parków Krajobrazowych Wielkopolski, **21** (23): 157-158.
- HORION A. 1974: Faunistik der Mitteleuropäischen Käfer. Band XIII: Cerambycidae – Bockkäfer. Überlingen-Bodensee. XVI + 228 ss.
- KARPIŃSKI L., SZCZEPAŃSKI W., WALCZAK M. 2011: Kózkowate (Coleoptera: Cerambycidae) południowej części Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Acta Entomologica Silesiana, **19**: 79-84.
- KARPIŃSKI L., SZCZEPAŃSKI W., SZCZEPAŃSKI W.T., WALCZAK M. 2014: Zgrupowania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) południowej części Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody, **22** (1): 53-63.
- LÖBL I., SMETANA A. 2010 (red.): Chrysomeloidea. Catalogue of Palaearctic Coleoptera, **6**: 1-924.
- MAZUR A., KLEJDYSZ T., DOBROWOLSKI M., KONWERSKI SZ., KRÓLIK R., ŁABĘDZKI A., MAZUR M.M., PRZEWOŹNY M. 2016: Chrząszcze saproksyliczne Karkonoszy. Część I – wykaz gatunków. Acta Scientiarum Poloniarum, Silvarum Colendarum Ratio et Industria Lignaria, **15** (4): 269-295.
- MOKRZYCKI T., BYK A., BOROWSKI J. 2008: Rzadkie i reliktowe saproksyliczne chrząszcze (Coleoptera) starych dębów Rogalińskiego Parku Krajobrazowego. Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody, **27** (4): 43-56.
- PLEWA R., KOLK A., SUKOVATA L., JAWORSKI T. 2011: Nowe stanowiska *Monochamus saltuarius* (GEBLER, 1830) (Coleoptera: Cerambycidae) w Polsce. Wiadomości Entomologiczne, **30** (4): 267.
- PRZEWOŹNY M. 2004: Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) okolic Obrzycka w Puszczy Noteckiej. Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią. Seria C – Zoologia, **50**: 57-66.
- PRZEWOŹNY M. 2007 (2006): Chrząszcze (Coleoptera) okolic Jeziora Maltańskiego. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, **5** (1-2): 29-48.
- PRZEWOŹNY M. 2013: Chrząszcze (Coleoptera) okolic Jeziora Maltańskiego w Poznaniu – suplement. Wiadomości Entomologiczne, **32** (1): 34-41.
- RENNER K., MESSUTAT J. 2007: Untersuchungen zur Käferfauna der Umgebung von Skwierzyna im westlichen Polen (Wielkopolska). Coleo, **8**: 16-20 + 2 tab.
- RENNER K., MESSUTAT J. 2013: Untersuchungen zur Käferfauna der Umgebung von Skwierzyna im westlichen Polen (Wielkopolska) II. Coleo, **14**: 1-6.
- RUTA R. 2007: Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) kserotermicznych Wzgórz Byszewickich w Dolinie Noteci. Nowy Pamiętnik Fizjograficzny, **5** (1-2): 49-106.
- RUTA R. 2009a: Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) Rynny Jezior Kuźnickich ze szczególnym uwzględnieniem rezerwatu przyrody „Kuźnik”. (ss. 150-177) [W:] P.M. OWSIANNY (red.): Rynna Jezior Kuźnickich i rezerwat przyrody Kuźnik – bioróżnorodność, funkcjonowanie, ochrona i edukacja. Muzeum Stanisława Staszica, Piła. 251 ss.
- RUTA R. 2009b: Materiały do znajomości zgrupowań chrząszczy (Insecta: Coleoptera) Rynny Jezior Kuźnickich. (ss. 178-183) [W:] P.M. OWSIANNY (red.): Rynna Jezior Kuźnickich i rezerwat przyrody Kuźnik – bioróżnorodność, funkcjonowanie, ochrona i edukacja. Muzeum Stanisława Staszica, Piła. 251 ss.
- RUTA R., MELKE A. 2002: Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) rezerwatu „Kuźnik” koło Piły. Roczniki Naukowe Polskiego Towarzystwa Ochrony Przyrody „Salamandra”, **6**: 57-101.
- RUTA R., MELKE A. 2011: Materiały do znajomości chrząszczy (Insecta: Coleoptera) rezerwatu przyrody „Kuźnik” koło Piły. Wiadomości Entomologiczne, **30** (2): 84-98.
- RUTA R., ORZECZOWSKI R., ALEKSANDROWICZ O., BOROWSKI J., BUCHHOLZ L., KOMOSIŃSKI K., LUBECKI K., PRZEWOŹNY M. 2016: Chrząszcze (Insecta: Coleoptera) Gryżyńskiego Parku Krajobrazowego. Przegląd Przyrodniczy, **29** (2): 80-97.
- SUKOVATA L., KOLK A., JAWORSKI T., PLEWA R., TOMALAK M., FILIPIAK A. 2012: Żerdzianki występujące w drzewostanach sosnowych jako potencjalne wektory węgorka sosnowca *Bursaphelenchus xylophilus* (STEINER et BUHRER) NICLE oraz opracowanie metod ograniczania ich populacji w przypadku wystąpienia niciania na terenie Polski. Instytut Badawczy Leśnictwa, Sękocin Stary [manuskrypt].

- SZCZEPAŃSKI W. 2017: Kózkowate (Coleoptera: Cerambycidae) wybranych obszarów Natura 2000 Górnej Odry. Praca doktorska. Uniwersytet Śląski w Katowicach.
- SZCZEPAŃSKI W.T., SZCZEPAŃSKI W., CZERWIŃSKI SZ., WOŹNIAK A. 2017: Kózkowate (Coleoptera: Cerambycidae) Lasu Strachocińskiego we Wrocławiu zebrane w latach 2003-2016. Roczniki Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu, **23** (online 003): 1-19.
- SZULCZEWSKI J.W. 1922: Chrząszcze Wielkopolski. Prace Komisji Matematyczno-Przyrodniczej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Seria B. Nauki Biologiczne, **1** (3-4): 183-243.
- WALCZAK M., SZCZEPAŃSKI W.T., KARPIŃSKI L. 2015: Materiały do poznania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) Borów Zielonogórskich. Acta Entomologica Silesiana, **23** (online 004): 1-6.
- ZIELIŃSKI S. 2001: Wstępna analiza fauny kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) Drawieńskiego Parku Narodowego. Przegląd Przyrodniczy, **12** (1-2): 3-24.
- ZIELIŃSKI S. 2002: Kózkowate. Monografie przyrodnicze. Wyd. Klubu Przyrodników, Świebodzin.
- ZIELIŃSKI S. 2003: Materiały do poznania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) obiektów chronionych Ziemi Lubuskiej, Wielkopolski i Pomorza na tle zagadnień roli obumierającego i martwego drewna w ekosystemach leśnych oraz innych jednostkach ekologicznych. Przegląd Przyrodniczy, **14** (3-4): 91-107.
- ZIELIŃSKI S. 2004: Kózkowate (Coleoptera: Cerambycidae) Lasów Mirachowskich na Pojezierzu Kaszubskim. Rocznik Naukowy PTOP „Salamandra”, **8**: 49-104.
- ŻURAWLEW P., MELKE A. 2018: Kózkowate (Coleoptera: Cerambycidae) powiatu pleszewskiego (Nizina Wielkopolsko-Kujawska). Przegląd Przyrodniczy, **29** (2): 80-97.

Wpłynęło: 28 stycznia 2021
Zaakceptowano: 6 marca 2021